

SANDHED INDENFOR RELIGION

Sandhed indenfor religion hænger sammen med det, der giver mening i livet. Hvis noget skal være sandt i religiøs forstand, skal det opleves som noget, der hjælper mig med at forstå verden og mit liv i verden; som noget, der viser hvem jeg egentlig er, hvor jeg stammer fra og hvad jeg skal bruge mit liv til. På den måde er sandheden noget meget subjektivt.

EKSEMPLER PÅ RELIGIØSE SANDHEDER:

- For kristne, at Jesus er Guds Søn, der er blevet født på jorden, som er død, som er opstået fra de døde og vendt tilbage til himmelen igen.
- For muslimer er det Sandheden, at Allah er Gud, og Muhammed er den sidste af Hans profeter.
- For både jøder, kristne og muslimer er det en sandhed, at Gud eller Allah er den, der har skabt verden, og har givet mennesker ansvaret for at passe på den.

Når mennesker skal finde ud af, hvordan de vil leve deres liv, eller har brug for hjælp i en svær situation, er der nogen, der bruger den sandhed, de kan finde i en religion. Mennesker, der tror på en religiøs sandhed, bruger den sandhed, de har fundet i religionen, til at forstå deres liv i verden, både i forhold til naturen og i forhold til andre mennesker.

Hvis man fx tror, at verden er skabt som en god verden af en Gud, der har sat mennesker til at passe på jorden og alt levende, så har det betydning for, hvordan man behandler jorden, dyrene og andre mennesker. Så tænker man måske over ikke at forurene så meget, fordi jorden er noget man har fået givet af Gud, som noget man skal være med til at passe på og give videre til de næste generationer. Det kan også være, at man tænker på, at man skal behandle dyrene godt, fordi man på en måde har ansvaret for dem. Hvis man har det svært og ikke synes man dur til noget, kan det også være, man finder trøst og mod ved at tænke på, at man er en del af alt det, Gud har skabt og ønsket.

RELIGIØSE MYTER

Når mennesker beskæftiger sig med den religiøse sandhed går de ofte til myterne – de religiøse fortællinger om verdens oprindelse, livet og døden. Myter er en kilde til at finde og følge sandheden. Ved hjælp af myterne forholder mennesker sig til det, man ikke kan begribe med den rationelle fornuft. Mennesker har altid lavet og fortalt myter for at få styr på deres tilværelse og finde meningen med deres liv.

En myte kan man kende på, at den har nogle bestemte træk:

- En myte handler om guders eller overmenneskelige skikkelser liv og handlinger
- En myte foregår i en fjern "urtid"
- En myte forklarer noget uforklarligt – fx hvordan verden er blevet til eller hvorfor vi skal dø
- En myte hjælper med at skabe mening i livet
- En myte er eviggyldig

EKSEMPLER PÅ MYTER

Myten om solvognen

I Danmark opstod for flere tusind år siden i Bronzealderen en myte om solen. Når solen stod op om morgenen, blev den af en fisk bragt hen til et skib, som sejlede afsted med solen, indtil middag. Så kom solhesten med sin vogn og trak solen videre til eftermiddagsskibet. Til aften førte en slange solen ned til underverdenen, der lå under den flade jord. Herved var solen mørk, mens natskibet bragte solen tilbage til morgenen, hvor fisken igen tog over. På den måde kunne livet fortsætte i al evighed.

Skabelsesmyten

Et andet sted i verden for mange tusind år siden blev der rundt om et bål fortalt en myte om, hvordan verden var blevet til. Gud havde skabt den på syv dage. Ud af et stort kaos havde Gud skabt en god og ordnet verden med himmel og hav, planter, dyr og mennesker. Alt var blevet til præcis, sådan som Gud havde tænkt det, og derfor var alt godt til at begynde med. Solen skinnede om dagen og månen og stjernerne lyste om natten – det sørgede Gud for. Og mennesket var blevet skabt for at passe på alt det gode, Gud havde skabt. Det er skabelsesmyten som man kan læse i Bibelen.

HVERDAGSMYTE

Måske tænker I, at I også kender en anden brug af ordet myte, nemlig der, hvor myte betyder en gammel løgn. Der hvor nogen prøver at bilde os noget ind, fordi det passer til det, de vil. Ligesom, når ens mor siger til en, at man bliver voldelig af at spille computerspil, fordi hun vil ha' en væk fra computerskærmen. Det er jo bare en myte! Og det har I ret i! Den slags myte, er det vi kalder for en hverdagsmyte. Men den første og egentlige betydning af myte handler om noget helt andet, end noget, der er løgn.

MYTENS TRÆK

I den danske ordbog står, at myte kommer af det græske ord *mythos*. Myte har man egentlig brugt om fortællinger, der handler om **guders eller overmenneskelige skikkelsers liv og handlinger**. Eksempler på myter er de græske fortællinger om Zeus og alle Olympens guder, de nordiske myter om Odin og Thor og alle guderne i Valhal og de bibelske myter om Gud og Adam og Eva.

Fælles for myterne er, at de foregår udenfor den almindelige tidsregning. Man kan ikke sige, at en myte foregår i år 758 efter vor tidsregning, men man kan sige, at den foregår engang for længe, længe siden eller i en **fjern urtid**. At myten foregår udenfor almindelig tidsregning er med til at gøre den **eviggyldig**. Fordi det, myten beskriver, foregår uden for tid og sted, kan den gælde til alle tider, på alle steder og for alle, der vil høre den. Det giver fx ikke mening, at sige, at myten om verdens skabelse kun gælder for nogen, eller ikke gælder i Australien, eller kun gjaldt for 1000 år

siden. En myte om fx verdens skabelse er lige så gyldig i Danmark i dag som den var for mange tusind år siden rundt om et bål i ørkenen i Mellempøsten.

Selvom det myten beskriver, ikke kan passe ud fra almindelig sund fornuft, fx at solen forsvinder i underverdenen om natten for at stå op næste morgen, eller at verden er skabt af en Gud på syv dage, så rummer myten en sandhed om verden, som de mennesker, der tager den alvorligt, kan bruge som en slags nøgle til at forstå deres liv. Fx gav skabelseberetningen mening for 2000 år siden, da den gav mennesket **en forklaring** på døgnets rytme og en tryghed i at vide, at solen, der var en betingelse for at alt kunne gro, så de kunne få mad og som gav dem lys og varme, nok skulle stå op igen næste morgen. I dag giver myten om, at Gud har skabt verden også dyb **mening** for nogle mennesker, som beskrevet ovenfor. Selvom en myte altså ikke kan passe, set med fornuftens briller, er den ikke bare en gammel løgn. Den er også sand, fordi den giver mening, for de mennesker, der bruger myten til at forstå verden med.